

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
В.о. декана ФЕУ
Андрій КОЦУР
“ 06 ” 10 2023 р

ЗАТВЕРДЖУЮ:
В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи
Віктор ОГТРОВЕРХОВ
“ 06 ” 10 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ННІНОТ
Святослав ПИГЕЛЬ
“ 06 ” 10 2023 р

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості»

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань: **05 «Соціальні та поведінкові науки»**

Спеціальність: **051 «Економіка»**

Освітньо-професійна програма «Економіка та управління підприємством»

кафедра економіки та економічної теорії

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС, (год.)	Тренінг, (год.)	СРС, (год.)	Разом (год.)	Залік (семестр)
Денна	1	II	30	15	5	4	96	150	II
Заочна	1	II	8	4	-	-	138	150	II

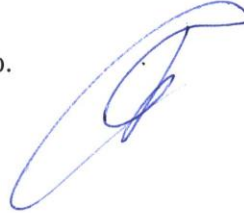
Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робочу програму склала канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та економічної теорії Оксана Ярославівна Лотиш

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та економічної теорії, протокол № 2 від 05.10 2023 р.

Завідувач кафедри, д-р екон. наук, проф.

Віктор КОЗЮК

Розглянуто і схвалено на засіданні групи забезпечення спеціальності «Економіка», протокол № 3 від 06.10 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності
д-р екон. наук, проф.

Віктор КОЗЮК

Гарант ОПП «Економіка та управління підприємством»
д-р. екон. наук, проф.

Олександр ДЛУГОПОЛЬСЬКИЙ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Управління ланцюгами доданої вартості»

1. Опис дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості»

Дисципліна «Управління ланцюгами доданої вартості»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 051 «Економіка»	Рік підготовки: Денна форма – 1 Заочна форма – 1 Семестр (сесія): Денна форма – 2 Заочна форма – 2
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Економіка та управління підприємством»	Лекції: Денна форма – 30 год. Заочна форма – 8 год. Практичні заняття: Денна форма – 15 год. Заочна форма – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – магістр	Самостійна робота: Денна форма – 100 год., (в т. ч. тренінг – 4 год.) Заочна форма – 138 год. Індивідуальна робота: Денна форма – 5 год.
Тижневих годин – 10 год. з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Дисципліна «Управління ланцюгами доданої вартості» спрямована на формування у студентів цілісної системи знань та формування професійних компетентностей з проєктування, організації та управління ланцюгами доданої вартості. Основна увага зосереджується на розвитку у студентів практичних навиків формування ланцюга доданої вартості, визначення його параметрів та бізнес-процесів, оцінки місця фокусної компанії у ланцюгу створення доданої вартості, обґрунтування оптимального розподілу ресурсів між учасниками ланцюга та інтеграції стратегій їх розвитку. Практичне використання здобутих в процесі вивчення дисципліни знань та навичок дозволить приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо координації учасників ланцюга доданої вартості для забезпечення його дохідності та ефективності.

2.2. Завдання вивчення дисципліни: засвоєння теоретичних засад управління ланцюгами доданої вартості, розуміння перспективних напрямків його розвитку та сучасних форм інтеграції між учасниками; вироблення практичних навиків стратегічного планування, організації й управління бізнес-процесами у ланцюгах доданої вартості у категоріях витрат, доходів та ефективності; розвиток управлінських вмінь координувати та направляти взаємодію учасників ланцюга доданої вартості на забезпечення результативності його функціонування; застосування здобутих знань, вмінь та навиків у практичній діяльності, зокрема, в процесі проходження переддипломної практики.

2.3. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:

- джерела виникнення конфліктів у ланцюгу та способи їх подолання, інтеграційні форми міжорганізаційної взаємодії та співпраці між учасниками ланцюга доданої вартості здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- науковий, аналітичний, методичний інструментарій для організації ланцюга доданої вартості та способів модернізації конфігурації ланцюга;
- обирати та використовувати оптимальний економічний механізм при управлінні корпоративними закупівлями;
- імплементувати оптимальні економічні механізми в рамках стратегії управління ланцюгами доданої вартості.

2.4. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні вміти:

- застосовувати технології спільного планування та управління запасами у ланцюгу доданої вартості, здійснювати інформаційну підтримку управлінських рішень, обґрунтовувати рішення щодо розподілу ресурсів та локалізації товарних запасів у ланцюгу доданої вартості;
- обирати методи цільового ціноутворення, орієнтованих на споживача, застосовувати сучасні інструменти інтегрованого управління витратами ланцюга доданої вартості;

- визначати ключові індикатори ефективності бізнес-процесів та аналізувати показники результативності функціонування ланцюга доданої вартості;
- виявляти домінуючі мотиватори міжорганізаційної взаємодії учасників ланцюга доданої вартості, формувати інтеграційну стратегію його розвитку та обирати ефективні форми партнерства із врахуванням ризиків, обмежень та перспектив такої співпраці;
- модернізувати логістичну мережу ланцюга доданої вартості відповідно до сучасних трендів та перспектив розвитку цифрової економіки.

3. Програма навчальної дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості»

Змістовий модуль 1

Теоретичні основи інтеграційної взаємодії у ланцюгах доданої вартості

Тема 1. Концепції управління ланцюгами доданої вартості

Концепції цінності в управлінні ланцюгами доданої вартості. Ланцюг цінностей М. Портера. Модель McKinsey. Застосування шаблону бізнес-моделі Остервальдера та Піньє для структурування процесів створення цінності. Концепція відповідального управління ланцюгами.

Референтні моделі управління ланцюгами поставок. SCOR-моделювання бізнес-процесів ланцюга.

Поняття ланцюга доданої вартості, особливості їх формування з позиції фокусної компанії. Траєкторія створення доданої вартості («усміхнена крива»). Характеристика основних бізнес-процесів у ланцюзі, їх взаємодія. Елементи макропроцесу управління ланцюгами доданої вартості: управління закупівлями (SRM); управління внутрішніми виробничими потоками (ISCM); управління відносинами з клієнтами (CRM).

Управління ланцюгами доданої вартості: причини та результати. Стратегічний, тактичний та оперативний рівні прийняття рішень у ланцюгах доданої вартості. Форми управління ланцюгами доданої вартості: ринкова, модульна, споріднена, залежна, ієрархічна.

Література: 2, 9, 10, 25, 21, 26.

Тема 2. Проектування ланцюгів доданої вартості

Мережева структура ланцюгів доданої вартості: зміст та елементи. Конфігурація ланцюгів доданої вартості (Network Design): організаційні межі, склад учасників та типи господарських зв'язків між ними. Параметри ланцюга доданої вартості: швидкість, надійність, гнучкість, витратність.

Підходи до проектування ланцюгів доданої вартості: ошадний (Lean) та гнучкий (Agile). Компроміс між ефективністю та швидкістю реакції ланцюга доданої вартості.

Вибір організаційної структури ланцюгів доданої вартості. Проектування виробничих потужностей та системи розподілу продукції. Push та Pull системи в

організації руху товарних і логістичних потоків у ланцюзі доданої вартості. Планування організаційної підтримки управління ланцюгами.

Перебудова бізнес-процесів у ланцюгу. Технології реінжинірингу та стратегічного бенчмаркінг в управлінні ланцюгом доданої вартості.

Література: 6, 8, 11, 14, 25, 26.

Тема 3. Розподіл ресурсів та запасів в ланцюгах доданої вартості

Поняття та види матеріальних потоків у ланцюгах доданої вартості.

Побудова системи Purchasing – SRM. Операційні стратегії в управлінні товарними потоками у ланцюгу доданої вартості. Концепції управління відносинами з постачальниками. Управління запасами постачальника (VMI). Особливості організації системи JIT: виклики для постачальників ресурсів у ланцюгах доданої вартості.

Інтеграційні технології прогнозування попиту та планування запасів у ланцюгах доданої вартості. Спільне планування, прогнозування та поповнення запасів (CPFR). Ефективне реагування на запити споживача (ECR). Використання тактичних систем планування ресурсів підприємства (Enterprise Resource Planning – ERP) та планування продажів і операцій (Sales and operations planning – S & OP).

Управління зворотними матеріальними потоками в ланцюгу доданої вартості. Менеджмент повернень.

Література: 6, 11, 14, 22, 26.

Тема 4. Управління логістичною мережею у ланцюгах доданої вартості

Логістична парадигма формування ланцюга доданої вартості. Поняття логістичного ланцюга. Види логістичних каналів. Проектування логістичної мережі у ланцюгу постачань. Організаційні форми логістичного менеджменту у ланцюзі доданої вартості. Планування логістичних потужностей ланцюга.

Організація постачань та управління закупівлями. Виробнича логістика: зміст та способи організації. Розподіл та дистрибуція товару в мережевій структурі ланцюга доданої вартості. Вибір логістичної стратегії в управлінні відносинами між учасниками ланцюга.

Діджиталізація логістичних бізнес-процесів у ланцюгу доданої вартості. Віртуальні логістичні організації в управлінні ланцюгом доданої вартості.

Література: 2, 6, 10, 11, 16, 26.

Змістовий модуль 2

Економічні аспекти управління ланцюгами доданої вартості

Тема 5. Інтеграція та співпраця в ланцюгах доданої вартості

Інструменти подолання дисбалансу в організації товарних, фінансових та інформаційних потоків у ланцюзі доданої вартості. Ефект «батога» (Bullwhip Effect), його причини та наслідки.

Роль партнерства у міжорганізаційній взаємодії учасників ланцюга доданої вартості. Типи відносин між учасниками: кооперація, конкуренція, інтеграція. Переваги партнерства та перешкоди в координації дій між учасниками ланцюга.

Організаційні форми інтеграції у ланцюзі доданої вартості. Види стратегічних альянсів, їх переваги та приклади успішного застосування. Мотиви проведення угод M&A у ланцюгах доданої вартості.

Екстерналізація у ланцюзі доданої вартості: причини та вигоди. Види аутсорсингу між партнерами у ланцюгах доданої вартості.

Синергійний ефект міжорганізаційної взаємодії у ланцюгах доданої вартості. Розвиток емерджентних властивостей ланцюгів доданої вартості.

Література: 10, 14, 26.

Тема 6. Управління доходами у ланцюгах доданої вартості

Зміст управління дохідністю ланцюга доданої вартості (Revenue Management), його цілі та напрямки. Процеси та інструменти управління доходами ланцюга. Особливості диференційованого ціноутворення в управлінні доходами у ланцюгах доданої вартості для різних типів товарів. Target costing в управлінні витратами ланцюга доданої вартості. технологія цільового ціноутворення на основі цінності для споживача.

Управління відносинами з клієнтами. Підходи до формування CRM-системи у ланцюгах доданої вартості. Локальна та хмарна CRM-система. Інструменти роботи з клієнтами та методи активізації продажів.

Сутність та напрямки інтегрованого оцінювання функціонування ланцюгів доданої вартості. Використання інструментів ABC-аналізу запасів та XYZ-аналізу продажів товару в ланцюгах доданої вартості. Оцінка логістичних витрат ланцюга (модель TLC) та її вплив на фінансові результати учасників.

Оцінка результативності бізнес-процесів ланцюга доданої вартості на основі ключових показників ефективності (Key Performance Indicators – KPI). Система збалансованих показників (Balanced Scorecards – BSC) в інтегрованих ланцюгах.

Література: 3, 6, 7, 10, 12, 23, 24.

Тема 7. Управління ланцюгами доданої вартості в умовах невизначеності

Причини та наслідки невизначеності в ланцюгах доданої вартості.

Ризики основних бізнес-процесів ланцюга. Ідентифікація ключових ризиків на усіх етапах формування доданої вартості у ланцюгах. Діагностика надійності та безпечності ланцюга. Якісний та кількісний аналіз ризиків. Створення ризик-профілю ланцюга та формування карти ризиків.

Матриця прийняття рішень учасників ланцюга доданої вартості в умовах ризику. Організаційні методи зниження невизначеності у ланцюгах доданої вартості. Інструменти фінансування ймовірних збитків учасників ланцюга.

Література: 1, 4, 14, 26.

Тема 8. Розвиток ланцюгів доданої вартості

Ланцюги доданої вартості та промисловий розвиток. Інноваційні форми розвитку ланцюга постачань. Просування інвестицій. Розвиток кластерів та інноваційних консорціумів. Дизайн продуктів та їх розвиток.

Цифрові технології в логістиці та управлінні ланцюгами доданої вартості. Напрямки екологізації («озеленення») ланцюгів доданої вартості.

Глобальні мережі та ланцюги доданої вартості. Тенденції до глобалізації ланцюгів доданої вартості. Управління глобальними ланцюгами доданої вартості. Критерії вибору локації об'єктів у ланцюзі доданої вартості.

Управління стратегічними змінами у ланцюгу доданої вартості. Відновлення ланцюгів доданої вартості під час пандемії.

Література: 5, 11, 13, 18, 19, 26.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни
«Управління ланцюгами доданої вартості»
(денна форма навчання)**

Тема	Кількість годин				
	лекції	практ. заняття	самоств. робота	індивід. робота	контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інтеграційної взаємодії у ланцюгах доданої вартості					
Тема 1. Концепції управління ланцюгами доданої вартості	4	2	10	–	опитування, тестування
Тема 2. Проектування ланцюгів доданої вартості	4	2	10	1	опитування, тестування
Тема 3. Розподіл ресурсів та запасів в ланцюгах доданої вартості	4	2	15	0,5	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 4. Управління логістичною мережею у ланцюгах доданої вартості	4	2	12	0,5	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Змістовий модуль 2. Економічні аспекти управління ланцюгами доданої вартості					
Тема 5. Інтеграція та співпраця в ланцюгах доданої вартості	4	2	12	1	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 6. Управління доходами у ланцюгах доданої вартості	4	2	10	1	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тема 7. Управління ланцюгами доданої вартості в умовах невизначеності	4	2	12	0,5	опитування, тестування
Тема 8. Розвиток ланцюгів доданої вартості	2	1	15	0,5	опитування, тестування, ситуаційні вправи
Тренінг з дисципліни	–	–	4	–	
РАЗОМ	30	15	100	5	-

**Структура залікового кредиту з дисципліни
«Управління ланцюгами доданої вартості»
(заочна форма навчання)**

Тема	Кількість годин			
	лекції	практич. заняття	самоств. робота	індивід. робота
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інтеграційної взаємодії у ланцюгах доданої вартості				
Тема 1. Концепції управління ланцюгами доданої вартості	1	0,5	18	–
Тема 2. Проектування ланцюгів доданої вартості	1	0,5	18	–
Тема 3. Розподіл ресурсів та запасів в ланцюгах доданої вартості	1	0,5	18	–
Тема 4. Управління логістичною мережею у ланцюгах доданої вартості	1	0,5	16	–
Змістовий модуль 2. Економічні аспекти управління ланцюгами доданої вартості				
Тема 5. Інтеграція та співпраця в ланцюгах доданої вартості	1	0,5	16	–
Тема 6. Управління доходами у ланцюгах доданої вартості	1	0,5	16	–
Тема 7. Управління ланцюгами доданої вартості в умовах невизначеності	1	0,5	18	–
Тема 8. Розвиток ланцюгів доданої вартості	1	0,5	18	–
РАЗОМ	8	4	138	–

5. Тематика практичних завдань

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1 (2 год.)

Тема 1. Концепції управління ланцюгами доданої вартості.

Мета: узагальнити знання щодо еволюції концепцій управління ланцюгами доданої вартості, володіти базовими концепціями та підходами до управління ЛДВ, виділяти ключові бізнес-процеси у ланцюзі, пояснювати їх взаємозв'язок.

Питання для обговорення:

1. Концепції цінності в управлінні ланцюгами доданої вартості.
2. Поняття ланцюга доданої вартості. Характеристика основних бізнес-процесів у ланцюзі, їх взаємодія.
3. Референтні моделі управління ланцюгами поставок.
4. Управління ланцюгами доданої вартості: причини та результати.
5. Форми управління ланцюгами доданої вартості.

Література: 2, 9, 10, 25, 21.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2 (2 год.)

Тема 2. Проектування ланцюгів доданої вартості.

Мета: вміти аналізувати мережеву структуру та параметри ЛДВ, застосовувати підходи до проектування ланцюга доданої вартості, проводити реорганізацію конфігурації ЛДВ.

Питання для обговорення:

1. Мережева структура ланцюгів доданої вартості: зміст та елементи.
2. Конфігурація та параметри ланцюга доданої вартості.
3. Ощадний та гнучкий підходи до проектування ланцюгів доданої вартості.
4. Проектування виробничих потужностей та системи розподілу продукції.
5. Перебудова бізнес-процесів у ланцюгу. Технології реінжинірингу та стратегічного бенчмаркінгу.

Література: 6, 8, 11, 14, 25.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3 (2 год.)

Тема 3. Розподіл ресурсів та запасів в ланцюгах доданої вартості.

Мета: освоїти методики спільного планування та оперативного поповнення запасів учасників ланцюга доданої вартості, застосовувати інструменти ефективного управління відносинами із клієнтами.

Питання для обговорення:

1. Поняття та види матеріальних потоків у ланцюгах доданої вартості.
2. Операційні стратегії в управлінні товарними потоками у ланцюгу доданої вартості.
3. Концепції управління відносинами з постачальниками (системи VMI та JIT).
4. Інтеграційні технології прогнозування попиту та планування запасів у ланцюгах доданої вартості (системи CPFR та ECR).
5. Тактичні системи планування ресурсів підприємства (ERP та S & OP).
6. Менеджмент повернень в ланцюгу доданої вартості.

Література: 6, 11, 14, 22.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4 (2 год.)

Тема 4. Управління логістичною мережею у ланцюгах доданої вартості.

Мета: вміти визначати параметри логістичної мережі та витрати на її формування, розуміти схеми організації постачання, виробництва та дистрибуції товарів у ЛДВ, обирати логістичні стратегії ланцюга використовувати новітні інформаційні технології у логістиці.

Питання для обговорення:

1. Логістична парадигма формування ланцюга доданої вартості.
2. Проектування логістичної мережі у ланцюгу постачань. Планування логістичних потужностей ланцюга.
3. Організація постачань та управління закупівлями.
4. Виробнича логістика: зміст та способи організації.
5. Розподіл та дистрибуція товару в мережевій структурі ланцюга доданої вартості.
6. Діджиталізація логістичних бізнес-процесів у ланцюгу доданої вартості.

Література: 2, 6, 10, 11, 16.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5 (2 год.)

Тема 5. Інтеграція та співпраця в ланцюгах доданої вартості.

Мета: аналізувати джерела та наслідки виникнення конфліктів у ЛДВ, розуміти детермінанти міжорганізаційної взаємодії учасників ЛДВ, обирати інтеграційні форми співпраці та партнерської взаємодії у ланцюгу.

Питання для обговорення:

1. Ефект «батога» (Bullwhip Effect), його причини та наслідки.
2. Типи відносин між учасниками: кооперація, конкуренція, інтеграція.
3. Роль партнерства у міжорганізаційній взаємодії учасників ланцюга доданої вартості.
4. Організаційні форми інтеграції у ланцюзі доданої вартості. Види стратегічних альянсів та мотиви проведення угод M&A.
5. Екстерналізація у ланцюзі доданої вартості. Причини та види аутсорсингу.
6. Синергійний ефект міжорганізаційної взаємодії у ланцюгах доданої вартості.

Література: 10, 14.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 6 (2 год.)

Тема 6. Управління доходами у ланцюгах доданої вартості.

Мета: освоїти методики прогнозування попиту для різних активів, застосовувати технології клієнтоорієнтованого ціноутворення, проводити оцінювання результативності та ефективності його функціонування, управляти відносинами з клієнтами та обирати методи активізації продажів.

Питання для обговорення:

1. Зміст управління дохідністю ланцюга доданої вартості, його цілі, процеси та інструменти.
2. Особливості диференційованого ціноутворення в управлінні доходами у ланцюгах доданої вартості для різних типів товарів.
3. Методи цільового ціноутворення на основі цінності для споживача.
4. Управління відносинами з клієнтами. Підходи до формування CRM-системи у ланцюгах доданої вартості.

5. Сутність та напрямки інтегрованого оцінювання функціонування ланцюгів доданої вартості.
 6. Оцінка результативності бізнес-процесів ланцюга доданої вартості на основі ключових показників ефективності (Key Performance Indicators – KPI).
 7. Система збалансованих показників (Balanced Scorecards – BSC) в інтегрованих ланцюгах.
- Література: 3, 6, 7, 10, 12, 23, 24.**

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 7 (2 год.)

Тема 7. Управління ланцюгами доданої вартості в умовах невизначеності.

Мета: виробити практичні навички ідентифікації причин та наслідків невизначеності у ЛДВ, діагностувати надійність та безпеку ланцюга, формувати ризик-профіль учасників, застосовувати інструменти зниження невизначеності у ЛДВ.

Питання для обговорення:

1. Причини та наслідки невизначеності в ланцюгах доданої вартості.
2. Ризики основних бізнес-процесів ланцюга та їх ідентифікація.
3. Діагностика надійності та безпечності ланцюга.
4. Якісний та кількісний аналіз ризиків. Створення ризик-профілю ланцюга та формування карти ризиків.
5. Організаційні методи зниження невизначеності у ланцюгах доданої вартості.
6. Інструменти фінансування ймовірних збитків учасників ланцюга.

Література: 1, 4, 14.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 8 (1 год.)

Тема 8. Розвиток ланцюгів доданої вартості.

Мета: обирати інноваційні форми розвитку ЛДВ та інтеграції в глобальні мережі, аналізувати перспективи диверсифікації та релокації активів ланцюга, обирати способи відновлення ЛДВ в період пандемії.

Питання для обговорення:

1. Ланцюги доданої вартості та промисловий розвиток. Інноваційні форми розвитку ланцюга постачань.
 2. Просування інвестицій. Дизайн продуктів та їх розвиток.
 3. Цифрові технології в логістиці та управлінні ланцюгами доданої вартості.
 4. Напрямки екологізації («озеленення») ланцюгів доданої вартості.
 5. Глобальні мережі та ланцюги доданої вартості.
 6. Управління стратегічними змінами у ланцюгу доданої вартості.
- Відновлення ланцюгів доданої вартості під час пандемії.

Література: 5, 11, 13, 18, 19, 26.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни є важливою складовою навчального процесу, основною метою якого виступає здобуття практичних навичок оцінки ефективності функціонування ланцюга доданої вартості та обґрунтування управлінських рішень щодо його розвитку.

Для виконання КППЗ з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» студент обирає в якості фокусної компанії конкретне підприємство реально існуюче

(як варіант, базу проходження переддипломної практики), навколо якого формуватиметься ланцюг доданої вартості. Підприємство, яке виступає у ролі фокусної компанії, може виконувати будь-яку функцію у ланцюзі доданої вартості – від постачання ресурсів і виробництва до розподілу кінцевого продукту та виконання логістичних процесів.

Структурою КППЗ передбачається виконання таких етапів:

Етап 1. Проектування мережі ланцюга доданої вартості.

Методичні рекомендації:

- визначити учасників ланцюга доданої вартості, з якими контактує фокусна компанія в процесі створення цінності, встановити між ними взаємозв'язки та визначити форми взаємодії (договірні зобов'язання, партнерство, інтеграція);
- охарактеризувати підхід до формування ланцюга доданої вартості (гнучкий або ошадний), виходячи із цінності для кінцевого споживача – швидкість реакції або мінімізація витрат на виробництво та дистрибуцію;
- описати основні бізнес-процеси ланцюга доданої вартості (планування, постачання, виробництво, доставка, повернення) та визначити ключові параметри його функціонування – швидкість, надійність, маневреність, витратність та управління активами.

Етап 2. Аналізування процесу створення додаткової цінності для споживача у ланцюзі доданої вартості.

Методичні рекомендації:

- скласти схему організації товарного, фінансового та інформаційного потоків у ланцюзі доданої вартості. Визначити перспективи використання менеджменту повернення як конкурентної переваги ланцюга;
- описати систему організації ланцюга доданої вартості (Pull or Push) та методи її організації;
- охарактеризувати ефективність управління відносинами з постачальниками (Supplier Relationship Management) та споживачами (Customer Relationship Management). Баланс та конфлікт інтересів учасників ланцюга доданої вартості;
- оцінити внесок кожної ланки ланцюга у формування сукупної доданої вартості, проаналізувати можливості фокусної компанії їх контролювати.

Етап 3. Розвиток ланцюга доданої вартості.

Методичні рекомендації:

- оцінити можливість та доцільність використання аутсорсингу в управлінні ланцюгами доданої вартості;
- запропонувати нові форми співпраці та інтеграції у ланцюзі доданої вартості, описати вигоди та ризики, які отримає при цьому фокусна компанія, визначити синергічних ефект від міжорганізаційної взаємодії.

Для посилення цінності дослідження можна розглянути можливості фокусної компанії формувати глобальні ланцюги доданої вартості.

Завершене КППЗ оформляються у вигляді аналітичного звіту з усіма необхідними розрахунками, обґрунтуваннями та пропозиціями. Оцінка за КППЗ виставляється на основі результатів перевірки змісту виконаних завдань та його обов'язкового захисту в усній формі із використанням презентації у MS PowerPoint.

7. Самостійна робота

№ з/п	Тематика самостійної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
Тема 1			
1	Еволюція концепцій управління ланцюгами доданої вартості	4	6
2	Референтні моделі управління ланцюгом доданої вартості	3	6
3	SCOR-моделювання бізнес-процесів ланцюга постачань	3	6
Тема 2			
4	Мережева структура ланцюга доданої вартості	2	4
5	Підходи до проектування ланцюгів доданої вартості	2	4
6	Контролінг бізнес-процесів у ланцюгу доданої вартості	3	5
7	Реінжиніринг логістичних бізнес-процесів у ланцюгу доданої вартості	3	5
Тема 3			
8	Концепції управління відносинами з постачальниками.	3	3
9	Сучасні інформаційні системи моніторингу ланцюга поставок	3	4
10	Операційні стратегії в управлінні товарними потоками у ланцюгу доданої вартості	3	4
11	Технології реагування на попит у ланцюгах доданої вартості	3	4
12	Управління зворотними матеріальними потоками в ланцюгу доданої вартості	3	3
Тема 4			
13	Проектування логістичної мережі у ланцюгу постачань	3	4
14	Планування логістичних потужностей ланцюга	2	3
15	Логістичні провайдери в інтеграції ланцюгів доданої вартості	2	3
16	Логістика електронної комерції	3	3
17	Діджиталізація логістичних бізнес-процесів у ланцюгу доданої вартості	2	3
Тема 5			
18	Типи відносин у ланцюгу доданої вартості	2	4
19	Конкурентні переваги компанії в інтегрованому ланцюзі доданої вартості	3	4
20	Форми стратегічного партнерства у ланцюгах доданої вартості	3	4
21	Bullwhip Effect в ланцюгу постачань: причини виникнення та інструменти подолання	4	4
Тема 6			
22	Диференційоване ціноутворення в ланцюгу доданої вартості	2	3
23	Концепція Lean в оптимізації витрат ланцюга доданої вартості	2	3
24	Система управління відносинами з клієнтами: напрямки та форми організації	2	3
25	Результативність бізнес-процесів ланцюга доданої вартості на основі ключових показників ефективності	2	4

26	Система збалансованих показників в управлінні ефективністю інтегрованого ланцюга	2	3
Тема 7			
27	Диверсифікація ризиків у ланцюгах постачань	3	5
28	Формування ризик-профілю ланцюга доданої вартості	3	5
29	Діагностика надійності та безпеки ланцюга доданої вартості	3	4
30	Інструменти зниження невизначеності в ланцюгах постачань	3	4
Тема 8			
31	Інвестування у розвиток ланцюгів доданої вартості компанії	2	4
32	Управління логістичною діяльністю у глобальних ланцюгах доданої вартості	4	3
33	Релокація ланцюгів створення вартості: мотиви та результати	4	4
34	Управління стратегічними змінами у ланцюгу доданої вартості	3	4
35	Напрямки екологізації ланцюга доданої вартості	2	3
РАЗОМ		96	138

8. Тренінг з дисципліни

Тренінг з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» застосовується у навчальному процесі з метою вироблення у студентів практичних навиків командної роботи в процесі обґрунтування управлінських рішень, розвитку їх здатності прогнозувати поведінку усіх учасників в ланцюзі створення доданої вартості, встановлювати ефективні комунікації та підтримувати групову взаємодію.

Завданнями проведення тренінгу з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» є формування у студентів практичних навичок проектування структури ланцюга доданої вартості та обґрунтування ефективних способів взаємодії між його учасниками.

Тематика тренінгу з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» стосується таких прикладних аспектів як:

1. Моделювання бізнес-процесів ланцюга доданої вартості: можливості та обмеження SCOR моделі.

2. Ділова гра «Форми колаборації в ланцюгу доданої вартості»: як координувати ланцюг поставок та позбутися ефекту батога.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання студентів:

- стандартизовані тести;
- поточне усне опитування;
- аналітичні звіти, реферати, доповіді за темою заняття;
- розрахункові завдання та ситуаційні вправи;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- ректорська контрольна робота;

- виступи на наукових заходах;
- оцінювання результатів виконання та захисту КПЗ;
- залік;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління ланцюгами доданої вартості» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття, розв'язування ситуаційних вправ (теми 1-4 по 5 балів) – 20 балів 2. Самостійна робота – 20 балів 3. Письмова контрольна робота – 60 балів	1. Усне опитування під час заняття, розв'язування ситуаційних вправ (теми 5-8 по 5 балів) – 20 балів 2. Самостійна робота – 10 балів 3. Письмова контрольна робота – 70 балів	1. Виконання завдань під час тренінгу – 10 балів 2. Підготовка змістової частини КПЗ – 60 балів 3. Захист КПЗ – 30 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35–59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор Epson. Екран проєкційний.	1-8
2	Комп'ютери з прикладним програмним забезпеченням загального призначення (засоби Microsoft Office)	1-8
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-8
4.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-8

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Балусєва О.В., Гончаров В.М., Ларіна Р.Р. Управління ризиками в логістиці: навчальний посібник. К., 2020. 254 с.
2. Бойченко М.В. Управління ланцюгами поставок: шляхи вдосконалення. Економічний вісник Донбасу. 2020. № 3 (61). С. 154-159.
3. Бочарова Н.А. Основні показники оцінки ефективності ланцюгів постачань. Економіка транспортного комплексу. 2019. Вип. 34. С. 128-142.
4. Гірна О.Б. Логістика і ланцюг поставок: виклики пандемії COVID-19. Причорноморські економічні студії. 2020. Вип. 55-1. С. 87-93.
5. Жарська І.О. Логістика: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, 2019. 209 с.
6. Крикавський Є., Похильченко О., Фертч М. Логістика та управління ланцюгами поставок: Підручник. Львів, 2019. 848 с.
7. Литовченко І.Л., Саєнсус М.А. Аналіз ефективності в холодних ланцюгах поставок підприємства. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2020. Вип. 39. С. 44-48.
8. Луценко І.С. Детермінанти VUCA-світу під час формування стійкості та надійності ланцюгів поставок в умовах COVID-19. Інтелект XXI. 2021. № 1. С. 55-58.
9. Михаліць Н.Я., Верескля М.Р. Логістичний менеджмент: навчальний посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2020. 440 с.
10. Мостенська Т.Л., Тур О.В. Роль ланцюга створення цінності у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. Вісник Черкаського університету. 2018. № 4. С. 75-84.
11. Негода А.В. Діджиталізація логістичних процесів та ланцюгів постачань. International relations. Part «Economic Sciences». 2019. № 20, т. 2. С. 99-101.
12. Похильченко О.А. Тренди логістики та Supply Chain Management в проєкції трансформаційних змін Industry 4.0. Інтелект XXI. 2019. № 3. С. 149-154.
13. Шишкін В.О., Бахметова Я.Ю. Перспективи використання логістичної стратегії як умова забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Modern Economics. 2019. № 14 .С. 296-300. URL: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-46](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-46).
14. Ярошук Д.О., Охріменко О.О. Інтеграція вітчизняних наукомістких виробництв у глобальні ланцюги доданої вартості. Актуальні проблеми економіки та управління. 2020. № 14. URL: <http://ape.fmm.kpi.ua/article/view/190757>.
15. Carter R., Croome S. Practical Supplier Selection and Relationship Management. Cambridge, 2020. 204 p.
16. Eby Kate Comprehensive Guide to Value Chain Analysis with Examples by Industry. Jul, 23. 2021. URL: <https://www.smartsheet.com/everything-you-need-to-know-about-value-chain-analysis>.
17. Freitas D.C., Oliveira L.G., Alcantara, R.L.C. A theoretical framework to adopt collaborative initiatives in supply chains. Gestão & Produção. 2019. Vol. 26, no. 3. DOI: <https://doi.org/10.1590/0104-530X-4194-19>.
18. Hassani Y., Ceaușu I., Iordache A. Lean and Agile model implementation for managing the supply chain. Proceedings of the International Conference on Business

Excellence. Bucharest, 2020. Vol. 14: Issue 1 (July 2020), pp. 847-858. DOI: <https://doi.org/10.2478/picbe-2020-0081>.

19. Kano Liena, Tsang Eric W. K., Wai-chung Yeung Henry. Global value chains: a review of the multi-disciplinary literature. *Journal of international business studies*. 2020. № 51. pp. 577-622.

20. Manufacturing, value added / World Bank and OECD national accounts data. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/%20NV.IND.MANF.KD?end=2020&start=2012>.

21. Mark Roy Long How to Perform a Value Chain Analysis. April 16, 2020. URL: <https://www.fool.com/the-blueprint/value-chain-analysis>.

22. Meredith J., Shafer S. *Operations and Supply Chain Management for MBAs*. 7th ed. NY: Wiley, 2019. 416 p.

23. Simple Guide to Value Chain Analysis: How to Build More Efficient Sales Processes. 2020. URL: <https://www.pipedrive.com/en/blog/value-chain-analysis>.

24. Teboho M. Mofokeng, Richard Chinomona Supply chain partnership, supply chain collaboration and supply chain integration as the antecedents of supply chain performance. *South African Journal of Business Management*. 2019. Vol 50, No 1: URL: <https://doi.org/10.4102/sajbm.v50i1.193>.

25. Wisner J., Tan K-C., Leong G. *Principles of Supply Chain Management: A Balanced Approach*. 5th ed. Boston: Cengage Learning, 2019. 602 p.

26. Yao Yuliang, Duan Yongrui, Huo Jiazhen On empirically estimating bullwhip effect: Measurement, aggregation, and impact. *Journal of Operations Management*. Vol.67, pp. 5-30. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1002/joom.1090>.